

باید بتوانیم ظرفیت تأمین منابع آب را از ۳۰ سد به حجم ۵ هزار و ۴۰۰ میلیون مترمکعب برسانیم. در حال حاضر ۱۹۵ سد به حجم مخزن ۵۳ میلیارد مترمکعب در حال بهره‌برداری است

تأمین آب شرب کل منطقه سیستان مشتمل بر پنج شهرستان زابل، نيمروز، هيرمند و هامون به ميزان ۴۸ ميليون متر مکعب در سال تنها از طريق چاه‌نيمه‌ها و رودخانه هيرمند انجام می‌شود

یک طرح میان مدت غدیر هم داریم که با وجود محدودیت اعتبارات، اما به دلیل اجرای مصوبات سفر رئیس‌جمهور در سال ۱۴۰۰ به خوزستان، برنامه‌ریزی شده است. هدفگذاری این طرح تأمین آب شرب شهرهای اهواز، آبادان، خرمشهر، شادگان و دشت آزادگان و روستاهای مسیر از منابع رودخانه دز است. این پروژه زمانبر و پیچیده است چون منبع تأمین آب این طرح از مخزن دریاچه سد دز پیش‌بینی شده است. اعتبار مورد نیاز این طرح ۳۴ هزار میلیارد تومان است که امکان تأمین این اعتبار در مدت کوتاه وجود ندارد. از سویی دیگر با توجه به خشکسالی‌های سال‌های اخیر و کاهش بارش‌ها در حوضه کرخه به عنوان منبع تأمین آب کوتاه‌مدت شهرهای مرکزی، غربی و جنوبی استان، این موضوع باعث شد روستاها و شهرهای زیادی را که از رودخانه حوضه کرخه استفاده می‌کردند، به مخاطره بیندازد، لذا سازمان آب و برق خوزستان یک طرح میان‌مدت برای طرح آبرسانی غدیر به شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور ارائه کرد که با توجه به مشکلات کمی و کیفی آب رودخانه‌های کارون و کرخه، در مدت زمان محدود و هزینه‌ای حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان (اسناد خزانه اسلامی) شهرهای هدف این طرح از نعمت آب باکیفیت رودخانه دز بهره‌مند شوند.

آبرسانی به ۱۶ شهر و ۴۷۸ روستا در طرح غدیر

امیدواریم این طرح بتواند کیفیت آب شرب ۱۶ شهر و ۴۷۸ روستا را ارتقا دهد. از طرفی چون منابع تأمین آب در این طرح متنوع است، در پدافند غیرعامل نیز اثرگذار خواهد بود. این را بگویم که قبل

است. در این طرح، آبرسانی به ۲۷ شهر و ۹۶۸ روستا در دستور کار قرار گرفته که افق اجرای طرح هم در سال ۱۴۲۵ دیده شده است. پیمانکار این طرح قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) است که همزمان با اجرای طرح، بخش‌هایی از آن در حال بهره‌برداری است. در این طرح اولویت ما آبرسانی از منبع موقت کرخه به شهرهای آبادان و خرمشهر است. ظرفیت این آبرسانی ۲ مترمکعب بر ثانیه پیش‌بینی شده که این امر با احداث ایستگاه پمپاژ قیصریه و ۲۲۰ کیلومتر خط انتقال در سال ۸۹ به اتمام رسیده و در حال بهره‌برداری است. بخش دوم این طرح احداث ایستگاه پمپاژ ام‌الدیس و بخشی دیگر از خطوط انتقال به طول ۳۰۰ کیلومتر، بیش از ۹۰ درصد نیاز آبی شهرهای آبادان، خرمشهر، شادگان، اهواز، دشت آزادگان، حمیدیه و هویزه از محل سد تنظیمی پای پل کرخه به‌صورت موقت به عنوان تأمین‌کننده آب شرب با درجه سختی (EC) زیر ۵۰۰ تا ۶۰۰ میکروموس مطابق سیمای بلندمدت طرح غدیر جهت این شهرها اجرا شد.

در بخش سوم طرح، احداث سازه آگیر، اجرای خطوط باقیمانده طرح و اجرای مخازن ذخیره و تصفیه‌خانه‌ها هدف‌گذاری شده است. طبق نظر شورای امور آب وزارت نیرو و با توجه به محدودیت منابع مالی برای اجرای ادامه طرح، مقرر شده که اجرای خط دوم انتقال از مخازن ام‌الدیس تا انشعاب تصفیه‌خانه سوسنگرد که ۲۳ کیلومتر طول دارد به همراه چند طرح تکمیلی دیگر با اعتباری بالغ بر ۲۷۰۰ میلیارد تومان در دستور کار سازمان آب و برق خوزستان قرار گیرد. طرح میان‌مدت غدیر با توجه به محدودیت اعتبارات

برنامه‌ریزی برای کاهش مصرف آب کشاورزی

چه فعالیت‌های خاصی برای مدیریت کم‌آبی در نقاط خاص صورت گرفته است؟

اولین برنامه ما کاهش آب مصرفی کشاورزی است. برای این منظور با وزارت جهاد کشاورزی در مجتمع‌های کشاورزی بزرگ طرح‌هایی را در حال پیگیری داریم. جلسات شورای هماهنگی معاونان وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی هم مرتب برگزار می‌شود. برنامه دیگر هم تأمین آب مناطق مرکزی و شرقی کشور از طریق انتقال آب دریا است. از طرف دیگر پیگیر طرح‌های اضطراری برای تأمین پایدار آب شرب بویژه در استان‌های تهران، سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و گلستان هستیم و فعلاً در مرحله تأمین اعتبار قرار داریم. در حال حاضر شهرهایی را که تنش آبی مدیریت مصرف و آگاهی‌رسانی و فرهنگ‌سازی در مصرف آب در این شهرها پیاده کنیم. یکی از اقدامات مهم ما، تشکیل جهاد آبرسانی با هدف تسریع در آبرسانی روستایی و ایجاد تأسیسات دسترسی به آب شرب سالم و بهداشتی در روستاها است.

طرح غدیر در خوزستان

کمی درباره طرح‌های آبرسانی وزارت نیرو به شهرهای جنوبی کشور بگویید. این طرح‌ها در چه مرحله‌ای است و تا کجا پیش رفته است؟

این طرح از سال ۸۷ آغاز شده و هدفش هم ایجاد زیرساخت برای انتقال آب شرب به شهرستان‌های اهواز، باوری، حمیدیه، کارون، دشت آزادگان، هویزه، شادگان، خرمشهر و آبادان و شوش بوده

پیگیر طرح‌های اضطراری برای تأمین پایدار آب شرب بویژه در استان‌های تهران، سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و گلستان هستیم

برای شرکت مدیریت منابع آب، افزایش سطح پوشش آب شرب روستایی است. اکنون ۸۲ درصد روستاها آب شرب دارند و ما باید این رقم را به ۹۰ درصد برسانیم. همچنین باید بتوانیم ظرفیت تأمین منابع آب را از ۳۰ سد به حجم ۵ هزار و ۴۰۰ میلیون مترمکعب برسانیم. در حال حاضر ۱۹۵ سد به حجم مخزن ۵۳ میلیارد مترمکعب در حال بهره‌برداری است.

اصلاح روش‌های انتقال و توزیع آب کشاورزی از روش سنتی به روش لوله‌گذاری، تنوع بخشیدن به سامانه‌های تولید و توزیع آب شرب و بهداشتی، تأمین ۴۰۰ هزار مترمکعب آب شرب روزانه و ۶۰۰ هزار مترمکعب آب صنعتی و روزانه، توسعه سامانه‌های جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب و بازچرخانی و استفاده از پساب و... از نمونه‌های دیگر وظایف ما در شرکت مدیریت منابع آب است. این موارد برنامه‌های بخش آب و آبفا در دولت سیزدهم هستند، اما در حدود ۲ سال گذشته، تلاش کرده‌ایم با اولویت‌بندی طرح‌هایمان، این طرح‌ها را سریع‌تر کامل کنیم و به بهره‌برداری برسانیم. از طرفی با توجه به خشکسالی‌ها و کمبود آب شرب، طرح‌های اضطراری تعریف کرده‌ایم و اکنون در حال تأمین مالی برای این طرح‌ها هستیم.

موضوع بازتخصیص آب مصرفی صنایع و فضای سبز با منابع آب نامتعارف نیز از دیگر برنامه‌هایی است که طی ۲ سال اخیر پیگیری شده است. همچنین تسریع در اجرای طرح‌های انتقال آب دریا و برنامه‌ریزی هماهنگ برای پیشبرد این طرح‌ها به صورت مستمر صورت پذیرفته است.

تنها در بخش کوچکی از کشور آب و هوا معتدل است. در همین شرایط نیز پراکنش بارش در سطح کشور نامتوازن بوده و بدیهی است هر ساله مناطقی از کشور با خشکسالی مواجه هستند.

اما در سال‌های اخیر در اثر تغییر اقلیم و البته بارگذاری‌های بیش از ظرفیت بر منابع آب کشور، کمبود منابع آب در بخش‌های بیشتری از کشور دیده شده و به همین دلیل باید محوریت موضوع مدیریت آب بر تطبیق با شرایط کم‌آبی و مدیریت بهینه مصرف و تقاضای آب متمرکز شود. البته نباید از توجه به احداث تأسیسات آب غفلت کرد.

چه برنامه‌هایی برای این بخش دارید؟

یکی از برنامه‌های مهم ما مدیریت تنش آبی در شهرها و روستاهای کشور با رویکرد افزایش تاب‌آوری و پایداری خدمات یکپارچه آب شرب برای رفع کامل تنش آب شرب است. این برنامه مهم‌ترین برنامه شرکت مدیریت منابع آب است و در چند بخش برنامه‌ریزی شده است. مثل افزایش ظرفیت تأمین و تولید آب تا ۷۰۰ میلیون مترمکعب در سال که این مهم با تکمیل و بهره‌برداری از ۲۹ طرح آبرسانی و تصفیه‌خانه‌های آب و حف و تجهیز چاه‌ها و سامانه‌های ذی‌ربط میسر می‌شود. مدیریت مصرف آب، بازسازی و ارتقای تأسیسات برای هدررفت و صرفه‌جویی آب، ارتقای کیفی آب شرب، افزایش توان ذخیره‌سازی، پایدارسازی تأمین برق و افزایش توان آبرسانی سیار از دیگر وظایف ما است که در این حوزه قرار می‌گیرد.

تلاش وزارت نیرو برای ادامه سدسازی

یکی از افق‌های تعیین شده